

**Szanowni Państwo,
Drogi Czytelniczki i Czytelniczy,**

Rak nerki nie jest nowotworem częstym — w Polsce u mężczyzn i kobiet stanowi odpowiednio około 4% i około 2,5% wszystkich zachorowań na złośliwe nowotwory. Zwiększenie liczby nowotworów nerki rozpoznawanych przypadkowo oraz postęp w zakresie chirurgicznego leczenia przyczyniły się do niewielkiej poprawy rokowania chorych (w Polsce — stabilizacja umieralności wśród mężczyzn i zmniejszenie u kobiet), ale wyniki leczenia tego schorzenia są nadal niezadowalające. Niekorzystne rokowanie w raku nerki wynika z faktu rozpoznawania nowotworu w stadium zaawansowanym u około 30% chorych oraz występowania uogólnienia u około 50% chorych po przebytych leczeniu o założeniu radykalnym. Wskaźniki przeżycia pięcioletniego chorych na raka nerki w stadium zaawansowania miejscowego (III) i uogólnienia (IV) wynoszą, odpowiednio około 60% i 20%. W grupie chorych na zaawansowanego raka nerki w ostatnich latach niewątpliwie uzyskano korzystne zmiany, które wiążą się z wprowadzeniem nowych leków o działaniu skierowanym na molekularne cele. Cele te zidentyfikowano w następstwie badań charakterystyki genetycznej raka nerki, która — między innymi — wykazała znaczenie utraty genu *VHL* i następnej nadekspresji jego produktów (np. czynnika wzrostu śródbłonna naczyniowego). W konsekwencji do klinicznej praktyki wprowadzono leki o działaniu antyangiogennym (sunitynib i sorafenib). Innym celem okazała się kinaza serynowo-treoninowa m-TOR (*mammalian target of rapamycin*) — aktywacja m-TOR prowadzi do nasilenia metabolizmu komórkowego oraz wzrostu i proliferacji komórek. Lekami, które hamują serynowo-treoninową kinazę m-TOR, są temsyrolimus i ewerolimus. Stosowanie w praktyce wymienionych leków wymaga poznania mechanizmów działania oraz wielu uwarunkowań klinicznych (m.in. znajomości charakterystyki niepożądanych działań i interakcji metabolicznych). Najważniejszym zadaniem w określeniu wartości wspomnianych leków jest zdefiniowanie czynników predykcyjnych korzyści terapeutycznych.

Mam nadzieję, że lektura obecnego zeszytu czasopisma *Onkologia w Praktyce Klinicznej* poszerzy wiedzę lekarzy zainteresowanych zagadnieniami charakterystyki genetyczno-molekularnej raka nerki oraz racjonalnym wprowadzaniem nowych metod leczenia chorych na ten nowotwór. Autorzy podjęli ambitną próbę przedstawienia trudnych zagadnień w oryginalny sposób z wykorzystaniem klinicznych przypadków oraz omówienia rzeczywistych problemów z praktyki. W imieniu Autorów zachęcam do lektury suplementu.

Prof. dr hab. med. Maciej Krzakowski